

Załącznik do uchwały Nr XXIII/165/2020
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia 26 listopada 2020 r.

**PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ
KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA
OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC
RODZINIE DLA POWIATU
TUCHOLSKIEGO**

Powiat Tucholski

Spis treści:

I. Obowiązek opracowania programu	3
II. Założenia programu.....	3
III. Istota programu	3
IV. Adresaci programu	4
V. Miejsce realizacji programu.....	4
VI. Podmioty i osoby realizujące program.....	4
VII. Cele programu.....	5
VIII. Reguły uczestnictwa w programie	5
IX. Źródła finansowania programu	5
X. Monitoring i ewaluacja programu	5

I. Obowiązek opracowania programu.

Obowiązek opracowania i realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie wynika z przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 218 ze zm.), Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjnoedukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259) oraz Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie tucholskim na lata 2016 – 2020 przyjętego uchwałą nr XVIII/110/2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 29 kwietnia 2016r. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej. Koordynatorem wdrażania programu na terenie powiatu jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi.

II. Założenia programu.

Założeniem programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jest powstrzymanie sprawców od stosowania przemocy. Poddając osobę stosującą przemoc oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym możemy przyczynić się do redukcji wskazanych zachowań, wzięcia za nie odpowiedzialności, nauka szacunku do drugiego człowieka oraz nauka niestosowania przemocy i radzenia sobie z emocjami w sytuacjach stresujących. Program ma również na celu uświadomienie sprawcom przemocy, że zachowania te są ich wyborem i mogą je zmienić. Efektywność programu i jego założeń jest uzależniona od motywacji i woli uczestników. Dużym zagrożeniem dla realizacji programu jest brak osób chcących wziąć udział w programie. Może to wynikać z braku odpowiedniej motywacji czy też negatywnych stereotypów związanych z wzorcami zachowań społecznych. Niestety brak wystarczającej liczby uczestników nie pozwala na utworzenie grupy, tym samym nie jest możliwe pozyskanie środków zewnętrznych na ten cel.

III. Istota programu.

Program winien stanowić część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie tucholskim. Oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie ma uświadomić uczestnikom, że zachowania przemocowe w rodzinach są zachowaniami wyuczonymi, przejmowanymi z pokolenia na pokolenie, jednakże nie oznacza to, że nie ma możliwości ich zahamowania. Korekta połączona z edukacją niezbędną w uświadamianiu, że zachowanie mają charakter krzywdzący najbliższych członków rodziny. Program został opracowany na podstawie wytycznych do tworzenia modelowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. Wskazane wytyczne określają m.in. podstawowe założenia do prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych, wskazując, że przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy; tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi i często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie; szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążenia do kontrolowania współmałżonki/współmałżonka, partnerki/partnera, dziecka lub sytuacji rodzinnej. Można nauczyć się nie stosowania przemocy. Nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania. Stosowanie przemocy w żadnym przypadku nie może być usprawiedliwiane stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony ofiary; korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych. Stosowanie przemocy domowej jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną. Program korekcyjno-edukacyjny uznawany jest za jeden z bardziej skutecznych sposobów oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie, zawierającym określone elementy i strukturę działań oraz określonym w czasie. Po jego zakończeniu, w okresie do 3 lat oceniany jest pod względem skuteczności i efektywności, poprzez monitoring zachowań osób, które ukończyły program.

Program stanowi dokument otwarty i elastyczny. Oznacza to, że może podlegać modyfikacjom na skutek zmieniającej się rzeczywistości, rozeznaczonych potrzeb mieszkańców Powiatu Tucholskiego oraz wymogów prawnych.

IV. Adresaci programu.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne adresowane są wyłącznie do osób:

- stosujących przemoc, które są nastawione na jego efektywność i poprawę zachowań wynikających ze stosowania przemocy w stosunku do najbliższych członków rodziny;
- skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonywanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
- stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- które samodzielnie lub w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie.

V. Miejsce realizacji programu.

Miejscem realizacji programu są zasoby lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi lub w miarę potrzeby także inne zasoby Powiatu Tucholskiego. Na zajęcia indywidualne zostanie przeznaczony oddzielny pomieszczenie, w którym nie będzie świadczona pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

VI. Podmioty i osoby realizujące program.

Wobec zjawiska przemocy w rodzinie organy administracji rządowej i samorządowej oraz organizacje pozarządowe działają na zasadzie wzajemnej współpracy. Obowiązek ten wynika z przepisów prawa zgodnie z którymi organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Przepisy dają podstawę do zlecenia przez organy administracji rządowej lub samorządowej realizacji zadań. Głównym podmiotem koordynującym i realizującym powyższy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Do jego zadań należy:

- nadzór nad realizacją programu;
- obsługa finansowa programu;
- monitoring programu.

Kompetencje osób prowadzących program określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczących przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259). Kandydaci do prowadzenia zajęć powinni posiadać:

- ukończone studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej;
- posiadać zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- mieć udokumentowany co najmniej 3 letni czas pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjny prowadzony jest przez dwie osoby: kobietę i mężczyznę. Obecność kobiety i mężczyzny traktowany jest jako model komunikacji partnerskiej dla uczestników programu. Jest ważnym elementem w procesie zmian zachowania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jako realizator programu winno utrzymywać kontakt z osobami, wobec których sprawcy uczestniczący w programie stosowali przemoc. Formy wskazanego kontaktu powinny dbać o bezpieczeństwo ofiar i dostarczać rzetelnych informacji o zachowaniu uczestników programu.

Realizacja programu odbywać się będzie w ramach współpracy z np. samorządami gminnymi i wojewódzkim, policją, prokuraturą, sądem oraz innymi podmiotami, w których zakresie działania mieści się szeroko rozumiany problem przemocy w rodzinie.

VII. Cele programu.

Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Program ma za zadanie powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem tej przemocy, rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie, uznanie przez sprawcę przemocy w rodzinie faktu jej stosowania, zdobycie i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie, zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy, uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

VIII. Reguły uczestnictwa w programie.

Program nie powinien być traktowany, jako forma osobistej psychoterapii sprawcy. Stosowanie przemocy nie może być klasyfikowane jako choroba psychiczna chociaż ta często również występuje u sprawców przemocy domowej. Rekrutacja do programu powinna być uprzedzona działaniami reklamowymi, tj. rozpowszechnianiem informacji o możliwościach korzystania z zajęć programu korekcyjno-edukacyjnego, jego istocie, miejscu realizacji, np. informacji na stronach internetowych instytucji udzielających pomocy, w formie ulotkowej w miejscach publicznych. Warunkiem przyjęcia do Programu jest przyznanie się uczestnika do stosowania przemocy. Przed przystąpieniem do Programu osoba zostaje zapoznana z celami i przebiegiem programu. Prowadzący zapoznaje się z sytuacją rodzinną i prawną uczestnika. Przyjęcie do programu jest potwierdzone stosownym pismem zapraszającym do aktywnego udziału w zajęciach. Podstawą jest zachowanie abstynencji od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w trakcie uczestnictwa w zajęciach. Uczestnik zobowiązuje się też do systematycznego udziału w proponowanych zajęciach grupowych i indywidualnych oraz do powstrzymywania się od zachowań przemocowych w kontaktach z innymi. Niezachowanie zasad określonych przed rozpoczęciem programu skutkuje wyłączeniem z programu. Udział w zajęciach potwierdzany jest na liście obecności. Dobrowolne uczestnictwo w programie jest zachowane w tajemnicy. W przypadku osób skierowanych decyzją sądu, policji czy prokuratury konieczne jest poinformowanie stosownego organu. Zajęcia odbywają się w formie indywidualnej i grupowej. W trakcie spotkań indywidualnych następuje rozpoznanie diagnostyczne (sytuacja życiowa, rodzinna, specyfika stosowanej przemocy itp.). W trakcie zajęć grupowych uczestnikom przekazuje się treści edukacyjne. Wszystkie pozyskane informacje objęte są zasadą poufności.

IX. Źródła finansowania programu.

Środki finansowe na realizację programu zapewnia w całości budżet państwa. Planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu co roku. Zatem realizacja programu, prócz wymaganej ilości uczestników uzależniona jest także od wysokości środków przekazanych samorządowi powiatowemu w formie dotacji z budżetu państwa.

X. Monitoring i ewaluacja programu.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację, przez koordynatora, tj. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, w celu oceny, czy osiąga on założone cele.

Program będzie ewaluowany przez cały okres jego realizacji i w miarę potrzeby może podlegać modyfikacji. Ewaluacja odbywać się będzie poprzez zbieranie danych zebranych podczas monitoringu. Celem takich działań będzie ogólna ocena wartości programu, która powinna dostarczyć informacji na temat jego trafności, skuteczności, efektywności dla samych odbiorców jak i członków rodzin osób stosujących przemoc np. ile osób rozpoczęło zajęcia, ile ukończyło, czy udział w programie wpłynął na

zmianę zachowania, czy uczestnik korzystał z proponowanych rozwiązań, czy czas trwania zajęć był odpowiedni itp. Uzyskane informacje przydatne będą przy planowaniu dalszych działań związanych z realizacją Programu.

PRZEWODNICZĄCA RADY

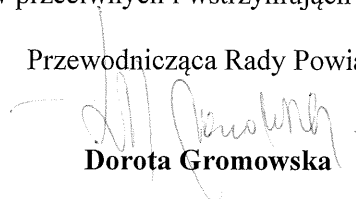
Dorota Gromowska
Dorota Gromowska

Uzasadnienie

Art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 218 ze zm.) nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. Obowiązujący obecnie program przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego Nr XI/58/2015 z dnia 11 września 2015 r. traci ważność z końcem 2020 r. Konieczne jest zatem opracowanie i przyjęcie nowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Uchwała została przyjęta 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.

Przewodnicząca Rady Powiatu

Dorota Gromowska